	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 1 от 13 стр.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

ОДОБРЯВАМ:
 Декан на ФОЗ
 (Проф. д-р С. Янкуловска, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
 ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

„ПЕДАГОГИКА“


МОДУЛ II – Основи на специалната педагогика

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
„БАКАЛАВЪР“

СПЕЦИАЛНОСТ:
„СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО“

РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН
2019 г.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 2 от 13 стр.

По единни държавни изисквания - задължителна

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: Втори

Хорариум: 30 часа: 20 часа лекции и 10 часа упражнения

Брой кредити: 4

Преподавател:

• Доц. Искра Цанкова Петкова, Доктор по педагогика, Магистър по педагогика, Магистър по социални дейности. Ректорат 1, ст. 409 тел. 884-297

1. АНОТАЦИЯ:


Обучението по „Основи на специалната педагогика“ **има за цел** студентите да усвоят основни знания в областта на спецификата на категориите и групите деца/лица със значителни нарушения на развитието и възможностите за социално-педагогическа и рехабилитационна интервенция. Учебната програма по дисциплината е включена в Модул II на курса по „Педагогика“ и включва лекционни занятия и упражнения. В лекционния курс студентите усвояват научните основи на поведенческите и социалните стратегии за подобряване на здравето на децата/лицата с нарушения на развитието. Разкриват се основните категории и групи деца/лица със значителни нарушения на развитието, възможностите за социално-педагогическа и рехабилитационна интервенция, структурните звена за диагностициране и терапевтично въздействие. Усвояват се умения за извършване на самостоятелен анализ на социалните и индивидуални потребности от промоция на здравето, за планиране и осъществяване на здравно-промотивни програми. Съвременната нормативна уредба, разгледана в програмата позволява студентите да се запознаят с базови законови принципи за подпомагане и насочване на децата/лицата с увреждания в страната. Усвояват се знания за структурно-организационните етапи в проучването, диагностицирането, превенцията и екипното предоставяне на здравно-социални услуги. Студентите усвояват практически умения за прилагане на комплексни мероприятия за цялостната социална интеграция и реинтеграция на децата/лицата със специални потребности, за работа в мултидисциплинарен екип.

В резултат на преминаване на обучението в предвидения обем и последователност на темите по настоящата програма обучаемите трябва да постигнат следните **основни задачи**:

- Да се усвоят знания за спецификата на основни категории и групи деца/лица със значителни нарушения в развитието;
- Придобитите знания да се използват за анализиране, съпоставяне и обобщаване при определяне на индивидуалните потребности на личността със здравно-социални проблеми;
- Да се усвоят техники на социално-педагогическа и рехабилитационна интервенция.
- Да се усвоят умения за работа с различни категории специалисти в мултидисциплинарен екип.

2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

В резултат на предвидения теоретичен курс на обучение в посочения обем и последователност на предложените теми съгласно учебния план и настоящата учебна програма студентите следва **да придобият нови знания за:**

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 3 от 13 стр.

- Съвременните научни концепции за интерпретиране на отклоненията от нормалното развитие;

- Прилагане на адекватен подход на общуване за мотивиране на поведенческа промяна при деца/лица с рисково здравно поведение, съобразно индивидуалните особености в развитието;

- Познания за същността на процесите на възприемане на рисковите фактори от страна на индивида и обществото;

- Подпомагане на децата/лицата с увреждания за формиране на лични и социални умения, стимулиращи индивидуалния избор за здравословен начин на живот и насочване към благоприятна обществена среда, подкрепяща здравето им.

След изпълнение на предвидените по програмата упражнения и изпълнение на практическите задачи обучаемите следва **да изградят нови способности и умения:**

- Изграждане на професионални умения за ефективни въздействия, свързани с актуалните схващания за концептуализирането и рехабилитацията на децата/лицата с увреждания;

- Да демонстрират умения за самостоятелно провеждане на анализ при категоризирането и определянето на индивидуалните потребности от интервенция и промоция на здравето;

- Добиване на умения за екипна работа при организиране на интервенционни програми и мероприятия;

- Развиване на способности за предизвикване на индивидуална поведенческа промяна по отношение на здравето у децата/лицата с нарушено развитие.


3. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции;
- Упражнения;
- Семинари;
- Учебно-практически занятия в учебни бази;
- Самостоятелна подготовка;
- Консултации.

4. МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекционна изложение;
- Упражнение;
- Изпълнение на индивидуални и групови задачи;
- Решаване на казуси;
- Наблюдение в учебно-практически бази;
- Беседи;
- Дискусии;
- Работа с книга, учебник или друга помощна литература;
- Самостоятелна работа;
- Тестове за самостоятелна работа.

Лекционното изложение е основен метод за даване на нови знания по учебната дисциплина. Води се с целия курс/поток студенти и се осигурява от презентационни, пълнотекстови и други нагледни материали. Презентационните материали се представят чрез

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 4 от 13 стр.

видеопроектори в лекционни зали. В материалите от лекционния курс се включват презентациите към отделните лекции. Съдържанието на лекциите е отворено и непрекъснато се актуализира, като се съобразява с развитието и усъвършенстването на педагогическата теория и практика в областта на децата със специални образователни проблеми и лицата с дефицити в развитието си. В лекционния курс се търсят възможности за взаимодействие в процеса на обучение чрез диалог, обмен на информация, примери от практиката и личен опит, целенасочено търсене и предоставяне на обратна връзка относно разбирането и приемането на информацията/новото знание, провеждане на мини-дискусии върху информацията. Използват се допълнителни учебни материали (картини, схеми, текстове от художествената литература). В рамките на лекционното изложение се усвояват основни знания в областта на спецификата на категориите и групите деца/лица със значителни нарушения на развитието и възможностите за социално-педагогическа и рехабилитационна интервенция. Усвояват се основните принципи на специалната педагогика. Усвояват се знания за структурно-организационните етапи в проучването, диагностицирането, превенцията и екипното предоставяне на здравно-социални услуги.

Упражнението като целенасочено, организирано, повтарящо се действие е свързано с преосмисляне на практическата приложимост на материала от лекциите. Не се повтарят просто определени действия, а се използват различни средства, за да се развият умения за решаване на проблеми, за откриване на зависимости и обосноваване на взаимовръзки, за анализиране и прилагане в нови ситуации на определени концептуални (теоретични) знания.


Решаването на казуси като метод на педагогическо взаимодействие в процеса на обучение по дисциплината формира умения у студентите да вземат решения, да задават въпроси, да идентифицират проблеми, да събират и анализират информация, да разграничават факти от твърдения, да представят алтернативни решения и изразяват собствено мнение. Студентите усвояват умения да разглеждат дадения случай от няколко страни: детето/лицето със специален проблем, семейството му, приятелският му кръг, институциите. Така се търсят възможности за конкретни решения.

Беседата и дискусиата са начини за диалогично общуване между преподавателя и студентите като в процеса на задаване на въпроси се търсят адекватни отговори за изясняване на проблем. Проблемно-творческият характер на методите активизира и мотивира студентите, формира критичност и изследователски интерес за търсене на различни решения на базата на вече усвоени знания. В дискусиата студентите обменят мнения, с научни аргументи и отстояват личните си позиции.

Изпълнение на индивидуални и групови задачи се възлагат на студентите в рамките на аудиторната и извънаудиторната заетост. Осъществяват се успешно когато добре се познава теоретичния материал. Свързани са с практическата приложимост на лекционния материал и изискват творчески подход от страна на студентите. Крайните резултати от учебните задачи се обсъждат и разясняват по време на упражненията.

Тестовите за самостоятелна работа са от затворен тип и се решават самостоятелно от обучаемите по време на подготовката им за редовните учебни занятия и за семестриален изпит. В тях са включени въпроси, които са елементи от основното теоретично съдържание на лекционния материал. Разработени са два вида тест за самостоятелна работа: тест № 1 – Общи теоретични основи и основни понятия в специалната педагогика; тест № 2 – Особености на основните дялове от специалната педагогика. Студентите имат възможност самостоятелно, във времето за самоподготовка да решат теста и сверят отговорите си с теоретичната част от лекционния материал.

Наблюдението в учебно-практически бази дава възможност на студентите непосредствено за проследят процеса на взаимодействие на специалиста и детето/лицето с дефицити в развитието. То е метод, при който активно се осъществява сетивно познание,

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 5 от 13 стр.

натрупват се факти за организацията на позитивна среда, за творческо прилагане на методи и средства за работа.

Работа с книга, учебник или друга помощна литература е свързана с изграждане умение у студентите да се анализира. За целта се използват рационални похвати за умствена дейност като съставяне на план на материала, логическа схема на материала, разглеждане на понятията и явленията от различни гледни точки.


5. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ

Табл. 1.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА ЛЕКЦИИТЕ ПО „ОСНОВИ НА СПЕЦИАЛНАТА ПЕДАГОГИКА ”	Час ове
1.	Научен статут на специалната педагогика.	2
2.	Основни понятия и термини. Норма. Отклонение от нормата.	2
3.	Социална рехабилитация. Основни средства – корекция, компенсация.	2
4.	Приобщаващо образование – специфика, проблеми, нормативна уредба.	2
5.	Основни проблеми на личността с интелектуална недостатъчност.	2
6.	Логопедия – същност на речевите нарушения.	2
7.	Проблеми на личността със сензорни увреждания – слухови, зрителни.	2
8.	Физически увреждания – видове, особености на личностното развитие.	1
9.	Множество увреждания – особености на личностното развитие.	1
10.	Деца с обучителни трудности – дислексия.	2
11.	Генерализирани разстройства на развитието – аутизъм.	1
12.	Етопедията като дял на специалната педагогика.	1
	ОБЩО	20

Табл. 2.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА УПРАЖНЕНИЯТА ПО „ОСНОВИ НА СПЕЦИАЛНАТА ПЕДАГОГИКА ”	Час ове
1.	Социална интеграция на личността с интелектуална недостатъчност.	2
2.	Възможности за корекционна работа на речевите нарушения.	2
3.	Компесаторни техники при сензорните увреждания – зрителни, слухови.	2
4.	Социална интеграция на личността с физически увреждания.	1

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 6 от 13 стр.

5.	Овластяване на умения от личността с множество увреждания.	1
6.	Особености на приобщаващото образование за деца с дислексия.	1
7.	Особености в приобщаващото образование на дете – аутист.	1
	ОБЩО	10

6. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ И УПРАЖНЕНИЯТА ПО „ОСНОВИ НА СПЕЦИАЛНАТА ПЕДАГОГИКА”

6.1. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ:

1. Научен статут на специалната педагогика. (2 ч.)

Дефиниране на специалната педагогика като научна област. Обект и предмет на специалната педагогика. Цели на специалното образование. Историческо развитие на специалната педагогика като научна област. Определяне на основните задачи на специалната педагогика, съобразено с актуалното състояние на специалното образование и грижа за личността с увреждания. Основни световни тенденции, които намират приложение в страната за различните дялове на специалната педагогика. Взаимовръзка между специалната педагогика и други научни области. Интердисциплинарен характер на специалната педагогика.

2. Основни понятия и термини. Норма. Отклонение от нормата. (2 ч.)

Съвременни изисквания към ползваните от специалната педагогика понятия и термини. Основни определения на понятия и термини, актуални за различните области на специалната педагогика. Съвременни дефиниции за понятието "норма". Анализ на диапазоните отклонения от нормалното развитие. Основни закономерности в сферата на специалната педагогика. Етио-пато-генетичните фактори за възникването на нарушения в развитието.

3. Социална рехабилитация. Основни средства – корекция, компенсация. (2 ч.)

Същност, принципите и етапите на социалната рехабилитация. Система на социално-рехабилитационна дейност, включваща въздействия, насочени към недопускане на развитие на патологични отклонения и загуба на работоспособност. Форми за корекция – индивидуални, групови и фронтални. Групи методи за корекция – общи и специални.


Същност и форми на компенсацията. Зависимости на компенсаторните процеси.

4. Приобщаващо образование – специфика, проблеми, нормативна уредба. (2 ч.)

Проблематика и специфика на приобщаващото образование. Родителски реакции и родителски интервенции при деца с нарушения на развитието (специални образователни потребности). Актуални нормативни документи за защита, права и задължения на личността с увреждания. Състав и функции на екипа за комплексно педагогическо оценяване на децата с нарушено развитие. Централна, регионални и локални комисии. Екипи за изготвяне на индивидуален план и програма за обучение и развитие. Принципи изисквания за изграждане на системата на образование и рехабилитация на лицата с нарушения.

5. Основни проблеми на личността с интелектуална недостатъчност. (2 ч.)

Същност на интелектуалната недостатъчност от страна на биологично нарушение, устойчиви промени и отклонения, познавателна активност, трудности в адаптацията,

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 7 от 13 стр.

дефицит на социалните умения. Основни групи етиологични фактори. Характерни особености на интелектуалната недостатъчност. Специфична характеристика на интелектуалната недостатъчност според МКБ. Синдром на Даун – причини, видове и особености, според МКБ. Характеристика, симптоми и специфика в развитието на детето със Синдром на Даун.

Програми за обучение – Мултисензорен подход; Компютърно игрови подход; Монтесори терапия.

6. Логопедия – същност на речевите нарушения. (2 ч.)

Логопедията като научна област и дял от специалната педагогика – теоретичен и практически аспект на логопедията. Предмет, обект, цел и задачи, връзка на логопедията с другите науки.

Причини за нарушенията на речевите функции – биологични, биофункционални, психосоциални. Белези на езико-говорните нарушения. Класификация на комуникативните нарушения – според медицинския модел, според лингвистично-поведенческия модел. Характеристика на частични и цялостни говорни нарушения. Езикови нарушения на писмената реч – органични и придобити. Корекция на речевите нарушения – логопед, логопедичен кабинет.

7. Проблеми на личността със сензорни увреждания – слухови, зрителни. (2 ч.)

Същност и характеристика на слуховите дефицити. Затруднения при личността със слухов дефицит – на външни въздействия и дразнители, при взаимодействие с околната среда, в комуникацията. Особености в психичната сфери – възприятия, памет, реч, внимание, мислене. Критерии и методи за диагностика. Класификация на слуховите дефицити. Слухово-речева рехабилитация. Жесто-мимичната реч като компенсаторен метод.

Характеристика на зрителните дефицити. Особености в развитието на личността – възприятия, памет, внимание, мислене, реч. Възможности за компенсация – развитие на другите анализатори, използване на релефноточков шрифт (Брайлово писмо).

8. Физически увреждания – видове, особености на личностното развитие. (1 ч.)


Същност на физическите увреждания. Видове физически увреждания: детска церебрална пареза и полиомиелит; заболявания на костно-скелетната система; мускулни атрофии и дистрофии; нарушения на ръста и малформации. Причини за заболяванията. Ниво на развитие на интелекта и трудностите в социалната адаптация на личността с физически увреждания.

9. Множество увреждания – особености на личностното развитие. (1 ч.)

Видове нарушения и особености на личността с множество увреждания. Ниво на физическо и двигателно развитие, езиково равнище. Възможности за изпълнение на трудови поръчки и поведение. Възможности за социална интеграция.

10. Деца с обучителни трудности – дислексия. (2 ч.)

Определение и характеристика специфичните нарушения и способности за учене – нарушенията в писмената реч и специфичните разстройства на четенето, писането и аритметичните умения. Прояви на нарушенията при възприемане и възпроизвеждане, концентрация и задържане, възможности за кодиране и съхранение на информацията. Степен на мотивация и възможност за социална интеграция.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 8 от 13 стр.

11. Генерализирани разстройства на развитието – аутизъм. (1 ч.)

Същност, особености и характерни черти при генерализирано разстройство на развитието – аутизъм. Емоционални и поведенчески особености при аутизма – група симптоми. Диагностични критерии за наличие на аутизъм. Възможности за ефективен подход.

12. Етопедията като дял на специалната педагогика. (1 ч.)

Същност, обект, цел и задачи на етопедията като дял на специалната педагогика. Характеристика на психопатии и психопатоподобните състояния. Методи за тяхното преодоляване чрез комплексно психолого-педагогическо въздействие с рехабилитационен характер.

6.2. ТЕЗИСИ НА УПРАЖНЕНИЯТА:

1. Социална интеграция на личността с интелектуална недостатъчност. (2.ч.)

Варианти за социалното включване на личността с интелектуална недостатъчност. Използване на играта като средство за въздействие и развитие при деца с интелектуална недостатъчност – възможности за включване на децата с интелектуална недостатъчност в игрова дейност; принципи, правила и подходи за включване на децата с интелектуална недостатъчност в игрова дейност; видове игри (*Кн. Използване на играта като средство за въздействие и развитие при деца с умствена изостаналост, автори К. Караджова, Д. Щерева*). Решаване на казуси.

Особености в отглеждането, възпитанието и обучението на детето със Синдром на Даун. Подходи за работа с деца със синдром на Даун по Проект “Мултиплициране на опита: Разширяване на професионалното обучение за обучаващи и родители на деца със синдрома на Даун“ по Програма „Учене през целия живот“.

2. Възможности за корекционна работа на речевите нарушения. (2.ч.)

Специфика на корекцията на речевите нарушения – особености в работата на логопеда, структура и организация на логопедичния кабинет. Посещение на база и запознаване с пряката работа на логопеда. Запознаване с особеностите на конкретен случай.

3. Компесаторни техники при сензорните увреждания – зрителни, слухови. (2.ч.)


Преодоляване на проблемите с обучителните трудности, породени от конкретното сензорно увреждане. Специфика на организация на средата за личността със сензорни увреждания – зрителни, слухови. Посещение на база и запознаване с пряката работа на сурдопедагога. Взаимодействие между специалистите.

4. Социална интеграция на личността с физически увреждания. (1.ч.)

Анализ на индивидуалните особености и възможности да се отговори на изискванията на социума. Специфика на организация на средата за лицата с физически увреждания. Посещение на база – кабинет по кинезитерапия.

5. Овладяване на умения от личността с множество увреждания. (1.ч.)

Подходи за формиране на лични и социални умения, стимулиращи индивидуалното развитие на личността. Посещение на база (Център за личностно развитие) – организация на средата, запознаване с пряката работа на екипа от специалисти.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издаване: П Дата: 28.05.2019 г. Страница 9 от 13 стр.

Прилагане на „Помагачи технологии за комуникация чрез поглед: възможности, софтуер, методика за работа и използване“ – АСИСТ Фондация ПОМАГАЩИ ТЕХНОЛОГИИ.

6. Особенности на приобщаващото образование за деца с дислексия. (1.ч.)

Особености в работата на специалния педагог. Организация на подкрепяща детето среда. Техники за съвместна работа на родителите с детето.

7. Особенности в приобщаващото образование на дете – аутист. (1.ч.)

Особености при социалната интеграция на деца с аутизъм. Специфика в организацията на средата и терапевтични дейности. Подходи и възможности за съвместна работа на родителите с детето.

7. МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

Оценяване знанията на студентите се базира на предварително дефинирани критерии и се формира от **текущ контрол** и **заклучителен контрол** с критерии за **формиране на крайна оценка**. В методите за контрол, като критерии за оценка на знанията се имат предвид:

- Пълнота на усвояване на учебния материал;
- Усвоена терминология;
- Съобразителност при изпълнение на практически задачи;
- Аналитични умения и способности;
- Умения за формиране на изводи и обобщения;


7.1. ТЕКУЩ КОНТРОЛ:

Текущият контрол се базира на учебната активност на студентите по време на учебните занятия. **Присъствието на предвидените по учебния план лекции и упражнения по дисциплина**, съгласно Чл. 92, ал. 1, т. 1 от Правилник за устройството и дейността на Медицински университет – Плевен и Чл. 19, ал. 1 от Правилник за организацията на учебния процес в МУ – Плевен **е задължително и е основание за завърка на семестъра** по учебната дисциплина от страна на преподавателите.

По време на учебните занятия всеки студент се оценява чрез участието и справянето си с учебния материал. Текущата оценка от контрола (ТО) включва решаване на практическа задача (ПЗ), участие в семинари и решаването на тест за самостоятелна работа (ТС). Практическата задача е свързана с разработване на план за работа с лице с дефицити в развитието (планиране на екип, подкрепяща среда, дейности). Решаването на теста за самостоятелна работа се осъществява от студентите във времето за подготовка на изпита. Формирането на оценката от текущия контрол – ТО се осъществява посредством зависимостта:

$$TO = 0,50ПЗ + 0,50ТС$$

Тази оценка има принос при определяне на кредитната оценка и участват при формиране на крайната оценка по учебната дисциплина.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 10 от 13 стр.

7.2. ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН КОНТРОЛ:

Заклучителният контрол предвижда провеждане на писмен изпит (ПИ) в сесията за първи семестър. Изпитът се провеждат по график, обявен от Учебен отдел при спазване реда и процедурите според Правилника на МУ – Плевен. Той се състои в писмено изложение по два въпроса от изпитния конспект. Времето за писменото изложение е 90 мин. До писмен изпит се допускат студенти, които имат положителна оценка (Среден 3.00) от текущия контрол.

Оформянето на изпитната оценка (ИО) е въз основа на оценките от писмения изпитен тест ПИ и задължителният текущ контрол ТО, които трябва да са положителни, т.е. да са със стойност равна или по-голяма на Среден 3.00.

Оценката от писмения изпит се формира по предварително разработени изисквания за: пълнота на изложението свързана с учебното съдържание на двата въпроса от изпитния конспект; владеене на основната терминология; анализиране на връзки и зависимости; умения за обобщения и изводи; определяне на практическата приложимост на знанията. При писмен отговор само на единия въпрос не се поставя положителна оценка.

7.3. ФОРМИРАНЕ НА КРАЙНА ОЦЕНКА:

Крайната изпитна оценка ИО е комплексна и оценява цялостното представяне по време на обучението. Оформянето на крайната оценка (ИО) е въз основа на оценките от писмено изложение по два въпроса от изпитния конспект, решаването на тест за самостоятелна работа, решаване на казус и участието по време на занятия. Тя се формира от 2 основни компонента – 70% от писмен изпит (ПИ) и 30 % от общата текуща оценка (ТО). Тя е положителна, (по-голяма или равна на Среден 3) само ако двата компонента са положителни и се определя от израза:

$$\text{ИО} = 0,70\text{ПИ} + 0,30\text{ТО}$$

Крайната оценка е по шестобалната система и се закръглява с точност до единица в съответствие със скалата по ECTS. Минималната оценка за приключване на обучението е „Среден 3”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити.

8. СИСТЕМА ЗА НАБИРАНЕ НА КРЕДИТИ:


Общ брой кредити: 4

Сумарната кредитна оценка се формира от:

- Присъствие на лекции;
- Присъствие и участие в учебно-практическите занятия;
- Самостоятелна подготовка за практически занятия, колоквиуми, тестове и др.;
- Задължително решаване на задачи;
- Подготовка за решаване на задачи, чрез СДО;
- Самостоятелна подготовка и полагане на семестриален изпит.

9. ИЗПИТЕН КОНСПЕКТ:

1. Научен статут на специалната педагогика. Същност, цел, задачи.
2. Дялове на специалната педагогика. Връзка на специалната педагогика с другите науки.
3. Основни понятия и термини в специалната педагогика.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 11 от 13 стр.

4. Норма. Отклонение от нормата.
5. Социална рехабилитация.
6. Основни средства – корекция.
7. Основни средства – компенсация.
8. Основни проблеми на личността с интелектуална недостатъчност – същност, особености, характеристика.
9. Синдром на Даун – причини, признаци и симптоми, особени белези, грижи за детето.
10. Същност на речевите нарушения, основни нарушения на речта, класификация на речевите нарушения.
11. Актуални проблеми на личността със сензорни увреждания – зрителни дефицити.
12. Актуални проблеми на личността със сензорни увреждания – слухови дефицити.
13. Физически увреждания – видове, особености на личностното развитие.
14. Множество увреждания – особености на личностното развитие.
15. Деца с обучителни трудности – дислексия.
16. Генерализирани разстройства на развитието – аутизъм.
17. Етопедията като дял на специалната педагогика – характеристика на проблемите на девиациите в характера и поведението на децата и подрастващите.
18. Приобщаващо образование – специфика и проблеми. Нормативни документи.
19. Екип за комплексно педагогическо оценяване - състав и функции на специалистите.

ТЕМИ ЗА СЕМИНАРНА ПОДГОТОВКА

1. Проблеми във функционирането на лица с нарушения в развитието (*вид на нарушението - по избор*).
2. Качеството на живот на лицата с увреждания – социална адаптация и избор на социално-полезна дейност (*вид на нарушението - по избор*).


10. ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА

10.1. ОСНОВНА:

1. Карагъзов И. Основи на специалната педагогика (част първа). Изд. Антос, Шумен, 2005
2. Карагъзов И., П. Легкоступ, В. Кацарска. Основи на специалната педагогика (част втора). Велико Търново, 2006
3. Левтерова-Гаджалова Д., Актуални проблеми на специалното образование, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, Пловдив., 2002

10.2. ДОПЪЛНИТЕЛНА:


1. Александрова Б., Н. Булева. Учебно помагало за деца и ученици със специални образователни потребности. Модели за изследване и развитие на познавателната дейност чрез игра. АСТРА, Пловдив, 2015
2. Баева М. Педагогика на интегрирането. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2007
3. Баева М. Педагогика на приобщаването – включващо образование. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2009
4. Добрев З. Кратък речник по специална педагогика. Изд. Калея, София, 2010
5. Игнелзи С. Учебна среда и обучение на децата със специални педагогически

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 12 от 13 стр.

- потребности. Фондация „Програма Стъпка по стъпка“, София, 2001
6. Изкуството и интеграцията на деца със специални образователни потребности. Сборник. Редак. Е. Тополска, София, 2008
 7. Илиева М., К. Бенкова, Е. Масларова, В. Шошева и др. Интегриране на деца със специални образователни потребности в условията на детска градина. Учебно помагало за детски учители. Университетско издателство „Еп. Константин Преславски“, Шумен, 2013
 8. Интегрираното обучение и ресурсният учител, Сборник, София, 2005
 9. Карагъзов И., А. Гарбачева. Специална педагогика. Изд. „Абагар“ Велико Търново, 1996
 10. Караджова К. Детерминанти на интегрираното обучение при деца с интелектуална недостатъчност. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2010
 11. Караджова К. Диагностика на деца с умствена изостаналост. София, 1999
 12. Караджова К. Психолого-педагогически измерения на умствената изостаналост. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2005
 13. Караджова К., Д. Щерева. Използването на играта като средство за въздействие и развитие на деца с умствена изостаналост. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2013
 14. Компендиум по антропософска лечебна педагогика. Съставители Грим, Р., Г. Кашубовски. Изд. СИЕЛА, 2014
 15. Костова-Чавдарова, С., В. Делибалтова, Б. Господинов. Рехабилитация и ерготерапия при деца със специални образователни потребности. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2013
 16. Левтерова Д. Консултиране при обучителни трудности. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2009
 17. Матанова В. Диагностика на деца с комуникативни нарушения. София, 1998
 18. Матанова В. Психология на аномалното развитие. Изд. Софи Р, 2006
 19. Милиев Д. М. Психология на аномалното развитие. Изд. ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, 2009
 20. Наредба за приобщаващото образование. ДВ, бр. 89 от 11.11.2016
 21. Попзлатева Ц. Психология на развитието при слуховоречева патология. София, 1999
 22. Психиатрия и психология. Първо издание, Редак. Д. Писева, Мед. изд. АРСО, София, 2005
 23. Радулов Вл. Сравнително специално образование. София, 2003
 24. Терзийска П. Децата със специални образователни потребности в общата образователна среда. Изд. ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, 2012
 25. Цветкова С. Децата с трудности в ученето: предучилищна и начална училищна възраст. Изд. „Даниела Убенова“, София, 2004
 26. Ценова Ц. Основи на логопедията. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2012
 27. Шошева В., А. Стойков и др. Интегриране на ученици със специални образователни потребности в условията на училище. Учебно помагало за учители. Университетско издателство „Еп. Константин Преславски“, Шумен, 2013

11. АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

Доц. Искра Петкова, д.п.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 28.05.2019 г.
		Страница 13 от 13 стр.

12. АВТОР НА ТЕЗИСИТЕ ЗА УПРАЖНЕНИЯТА:

Доц. Искра Петкова, д.п.

Учебната програмата е разгледана на катедрен съвет на катедра „Социални и фармацевтични дейности“ с Протокол № 6 от 28.05.2019 год., приета е от Програмен съвет на Факултет Обществено здраве и е утвърдена от факултетен съвет на факултет „Обществено здраве“.